1857. N°. 187.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 17 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 Julij.

Eergisteren werd een Wachtmeester van het alhier in bezetting liggende regiment Artillerie door den boom eener ammunitiewagen zoodanig aan het hoofd gewond, dat men voor het behoud van zijn leven beducht is.

Heden is alhier op den middag door H. N. Vorst, Mr. Kuiper op de Oostdwarsgracht, in het water van de Langegracht drijvende gevonden een kinderlijkje van het vrouwelijk geslacht. Het is terstond naar het policiebureau overgebragt.

— Naar men verneemt is er heden nacht, ten gevolge van het onweder, zoo te Soetermeer als te Dordrecht, brand ontstaan.

— De Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* zal hare 73ste algemeene vergadering houden te Amsterdam op 11 Augustus aanst.

— De *St.-Cour.* bevat een overzigt van de opbrengst van 's Lands middelen over de zes eerste maanden van 1857, waaruit blijkt, dat die bedragen hebben *f* 27,058,377.96½, zijnde *f* 799,303.25½ meerder dan over genoemd tijdvak in 1856.

— Te Delft viel in de vorige week een 2-jarig kind op de Buitenwatersloot al spelende in het water. De moeder dit ontdekkende, sprong in weerwil van haren hoogzwangeren toestand terstond in het water en smaakte de voldoening haar kind behouden aan wal te brengen.

— Van de stoomboot, tusschen Rotterdam en 's Hertogenbosch varende, is Maandag ll. een reiziger van de verschansing waarop hij was gezeten, in de Maas gevallen en verdronken.

De *A. C.* spreekt het gerucht tegen omtrent de aftreding van den Heer Schimmelpenninck van der Oye als lid van de Tweede Kamer.

Te Utrecht doet de justitie vergeefsche pogingen tot opsporing van den persoon van J. H.., commissionnair en zaakwaarnemer aldaar, die volgens geruchten een aanzienlijk deficit zoude hebben achtergelaten; men spreekt zelfs van eene som van 50 m. die ééne persoon bij dit geval zou verliezen.

— Aan de Latijnsche school te Amersfoort is de betrekking open van Conrector. Aan die betrekking is verbonden eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 700 en een aandeel in de minervalia, dat op *f* 400 wordt begroot. Belanghebbenden moeten zich voor 1 Augustus bij den Burgemeester aldaar aanmelden.

Te Leeuwarden is dezer dagen in den ouderdom van 70 jaren overleden de Heer J. van Leeuwen, Griffier bij het Prov. Geregtshof van Friesland. Hij was jaren lang een gelukkig beoefenaar van de Friesche geschiedenis en oudheidkunde, en was met de rangschikking van het Provinciaal Archief belast. De Maatschappij der Ned. Letterkunde benoemde hem in 1827 tot haar medelid.

— In den Gemeenteraad van Groningen is ingekomen een zeer belangrijk rapport, betrekkelijk de voorstellen ter verbetering van de kanalen in die provincie, opgemaakt naar aanleiding van eene missive van de Kamer van Koophandel aldaar over deze aangelegenheid. De conclusie van het rapport strekt, om den Raad te adviseren, te verklaren dat het onderwerpelijk plan van verbetering is voordeelig voor de gemeente Groningen, en wel in die mate, dat de bijdrage van drie tonnen gouds, van die gemeente daartoe gevraagd, behoort te worden toegestaan.

— Met betrekking tot het onweder dat Vrijdag nacht ll. over de provincie Groningen heeft gewoed, wordt nog gemeld dat te Veendam de bliksem in 2 schepen is geslagen, waardoor de masten zijn verbrijzeld. In een dezer schepen lag een man te slapen; de bliksem ging langs hem heen, verzengde zijn baard en aangezigt en bedwelmde hem. Hij is later bijgekomen en was zeer mat. Ook is de bliksem te Westerlee in den toren en in de kerk geslagen en heeft den ketting van den klok en meer andere dingen verbrijzeld.

Men verneemt dat op aanklagt van den Predikant te Chaam, door de Koninklijke marechaussée proces-verbaal is opgemaakt ten laste van den Burgemeester van die gemeente, ter zake van de bekende inbeslagneming der klok.

In de vorige week is te 's Hertogenbosch de algemeene vergadering gehouden van het Prov. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbraband. Op die vergadering werd door den Voorzitter aan Dr. J. J. F. Wap de zilveren medaille uitgereikt, als hulde voor het door hem ingezonden, doch niet bekroonde antwoord op de uitgeschreven prijsvraag: *Eene geschiedenis van het land en de Heeren van Cuyck.* De gewone redevoering werd uitgesproken door den Heer H. M. C. van Oosterzee, Pred. te Oirschot, tot onderwerp hebbende: *Eene vergelijking tusschen Mozes en Columbus.* Als prijsvragen werden uitgeschreven: 1°. Eene volledige geschiedenis van Noordbraband, tijdens het bewind der Bourgondische Hertogen in de Nederlanden, van Hertog Antoni van Brabant tot en met Hertogin Maria van Bourgondië; 2°. eene geschiedenis der Abdij van Tongerlo, met eene naauwkeurige beschrijving van hare regten en dependenten, vooral binnen de grenzen der tegenwoordige provincie Noordbrabant; 3°. eene verhandeling over den regtstoestand der molens door water gedreven in Noordbrabant.

— Uit Maastricht wordt gemeld dat Donderdag ll. in het bovenhuis van de Wede. Bogie, te Nieuwstad, brand is ontstaan; niet alleen werd die woning in de asch gelegd, maar zijn 8 andere huizen en schuren afgebrand. De schade wordt op ruim *f* 25,000 geschat.

— Het Ned. fregat *de Ruyter*, Kapt. ter Zee van Maldeghem, is den 2den Junij te Tripoli aangekomen, aan boord hebbende den Nederl. Consul Ridder de Testa en familie, die van verlof uit Nederland terugkeert. Na wederkeerige saluutschoten is de Nederl. Consul aan land gegaan. Den volgenden dag zijn de Bevelhebber van Maldeghem, de Officieren en de Adelborsten aan wal gekomen en is de geheele staf door den Consul aan den Pacha en aan de Consuls der Mogendheden voorgesteld. De Pacha en de Consuls hebben vervolgens een bezoek bij den staf in het Nederl. consulaatgebouw afgelegd. Daar in geen 20 jaren een Nederl. oorlogschip te Tripoli was gezien, werd het fregat met belangstelling beschouwd. De *de Ruyter* is op den avond van den 5den vertrokken, nadat de Bevelhebber en de Officieren een diner en eene soirée-musicale bij den Nederl. Consul hadden bijgewoond. Men zegt dat de Nederl. Consul van de tegenwoordigheid van het Nederl. fregat had gebruik gemaakt, om den Pacha te kennen te geven, dat zijne policie waakzamer moest zijn tegen de aanrandingen en beroovingen, waaraan de Europeanen te Tripoli zijn bloot gesteld.

— De *Volksvriend* deelt eenige berigten mede van de O. I. Afdeeling der Vereeniging tot afschaffing van sterken drank, die te laat zijn ontvangen om in het Jaarlijksch Verslag opgenomen te worden. Daaruit blijkt dat te Samarang die belangstelling in de zaak bijzondere vermelding verdient; maar vooral is het te Padang (Sumatra's westkust) dat de Vereeniging zeer warme voorstanders heeft mogen vinden, zoodat men reeds wenschelijk achtte aldaar eene zonder afdeeling te vormen, onder de leiding van den Heer Majoor der Infanterie Cobet, die, in overeenstemming met den Generaal Majoor van Swieten, Gouverneur ter Sumatra's westkust, tot deze Vereeniging zeer veel bijgedragen heeft tot haren bloei te dier plaatse, waarvoor het verslag aan deze achtenswaardige mannen openlijk zijn dank verlangt te brengen.

De Vereeniging telde te dier plaatse reeds 73 leden, waaronder 10 vrouwen, met het vooruitzigt, dat dit getal eerlang aanmerkelijk zou aangroeijen, doch bijna alleen onder de militairen. Hiertoe had, volgens mededeeling van den Correspondent, veel bijgedragen: 1°. dat de zaak door medewerking van Heeren Officieren is tot stand gekomen; 2°. dat de soldaat diep besef had van de rampen, die de jenever op het leger uitstort, zoodat hij gretig toetreedt tot een genootschap, waarin hij zich door zijne officieren ziet voorgegaan; 3°. dat de wijn in de kantine per glas kan worden verstrekt, tegen eene geringe betaling van 6 duiten.

Het Verslag eindigt met de volgende woorden van den Padangschen Correspondent, Majoor Cobet: "Wat de Staat winnen zou, indien zoodanige afschaffing bij het geheele leger plaats greep, behoeft niet breedvoerig betoogd te worden; en het is te gelooven, met het oog op de te Padang gevestigde inrigting en regeling van zaken, dat, met eenige toewijding van den kant der officieren in ieder garnizoen, belangrijke uitkomsten zouden worden verkregen, want de soldaat heeft het volle besef dat de jenever een kanker is, en overal waar hem de hand zal worden toegereikt om uit die ellende te worden verlost, zal hij die met graagte aangrijpen en trachten zich aan dien geduchten vijand te ontworstelen."

— Bij het antwoord der Regering op het rapport der Commissie van Rapporteurs, betreffende het ontwerp van wet voor de zamenstelling der Regterlijke Magt, was gevoegd een gewijzigd ontwerp, waaruit blijkt dat van de aanmerkingen der Kamer veel gebruik is gemaakt.

In het verslag wordt het denkbeeld geopperd om door het een of ander amendement het gevoelen der meerderheid te vernemen over de vraag: of de Hooge Raad al dan niet zal zijn Regter in hooger beroep in burgerlijke zaken. De Regering ontveinst niet, dat zij dit vraagpunt beschouwt als een hoofdbeginsel, waaromtrent het haar, zoolang de noodzakelijkheid daarvan niet is gebleken, niet wel mogelijk zou zijn hare overtuiging op te offeren. Mogt het onverhoopt blijken, dat de meerderheid haar voorstel afkeurt, haar zou, hoe ongaarne ook zij daartoe zou overgaan, niets overschieten dan het wets-ontwerp in te trekken.

Wat betreft de voorstellen omtrent de kantongeregten, de Regering heeft nogmaals rijpelijk overwogen, of het hier te doen zal zijn om een *pater familias*, dan wel om een Regter te hebben. De eerste zou meer de geschillen trachten bij te leggen, de laatste eenvoudig regt doen. Zij is echter tot de conclusie gekomen, om den wenk in het verslag te volgen,

en stelt thans voor de zamensmelting van kantons, maar op zoo groote schaal, dat de thans bestaande 150 kantons tot op de helft worden teruggebragt. Maar, om de ingezetenen niet te veel tot reizen te verpligten, stelt men voor, den Kantonregter, waar het noodig mogt zijn, zijne teregtzittingen te kunnen doen houden op meerdere plaatsen van het kanton. Evenwel om tot die zamensmelting te geraken, is een onderzoek naar de plaatselijke omstandigheden noodig, dat veel moeite moet kosten, veel tijd rooven. Daarom wordt in art. 82 (nieuw) voorgesteld, om voorloopig de kantons te laten bestaan, gelijk zij zijn, en 2 of zelfs, waar het mogelijk is, 3 kantons onder het regtsgebied van een Kantonregter te vereenigen. Zoolang de kantons niet zijn zamengesmolten, maar bloot vereenigd, is het de bedoeling de Griffiers bij de kantongeregten te laten gelijk zij zijn. Als tijdelijke maatregel, om de ingezetenen aan de bedoelde verandering te gewennen, scheen dit aanbeveling te verdienen. Zoo zou dan de Kantonregter niet meer worden lid van de regtbank, en daardoor reeds veel vervallen van de bezwaren tegen het voorstel der Regering ingebragt. Alleen stelt men voor (art. 80 nieuw) de mogelijkheid te openen, om den Kantonregter in de hoofdplaats der arrondissementen bij beregting van zware strafzaken tot aanvulling te bezigen van het personeel der regtbank.

Het was der Regering zeer aangenaam te vernemen, dat de meerderheid aan de opdragt aan de regtbanken van de beregting ook van zware strafzaken bijval schonk.

Ook de vraag over de grondwettigheid en wenschelijkheid van het maken van den Hoogen Raad tot een hof van appèl acht de Regering voldongen, en voor eene beslissing meer dan rijp. De overtuiging der Regering is diep, gelijk reeds werd opgemerkt, zoo diep gevestigd, dat zij meent haar niet dan voor het stellig oordeel der volksvertegenwoordiging te mogen doen zwichten.

Vond het door de Regering omtrent de cassatie voorgedragen stelsel weinig bijval, zij moet het rondborstig erkennen, dat ook zij aan de geopperde bezwaren, vooral aan dat ontleend aan de Grondwet, na de opmerking in het verslag, veel gewigt meent te moeten hechten.

Daar de meerderheid zich wederom verklaarde tegen de oprigting van regtbanken van koophandel, ziet de Regering geen overwegend bezwaar om uit het ontwerp die bepaling te ligten.

De Regering herhaalt het, de regeling der militaire regtsmagt behoort, op het voorbeeld van hetgeen thans bestaat, niet in deze wet. Een ontwerp eener wet op de zamenstelling en het beleid der Militaire Justitie is aan het Departement van Justitie bijna geheel afgewerkt.

— De Commissie van rapporteurs over genoemd wets-ontwerp heeft voorgesteld om hieromtrent een nieuw onderzoek in de afdeelingen der Kamer in te stellen, ten einde over eenige hoofdbeginselen der nieuwe aangeboden gewijzigde wet het gevoelen der Kamer uit te lokken. Op dit besluit is niet buiten invloed gebleven de overtuiging dat, vooral met het oog op de hoogst belangrijke en moeijelijke beraadslagingen welke de Kamer alsnog bezig houden, dit ontwerp niet dadelijk aan de orde zou kunnen worden gesteld, daar toch het onderwerp, hetwelk daarbij regeling erlangt, te gewigtig en te veel omvattend is om in openbare behandeling te worden genomen, zonder dat eene behoorlijke tijdruimte aan de leden gegeven worde om zich vooraf daartoe voor te bereiden.

— Uittreksel uit het verslag van Gedeputeerde Staten aan de Staten der provincie Zuidholland, over 1856. (Vervolg).

Hoofdstuk V. *Nationale Militie en Schutterijen.* Tot deelneming aan de loting voor de nationale militie zijn ingeschreven 5853 personen. Hiervan zijn 2672 voor de dienst goedgekeurd, en 3181, op verschillende gronden, voor een jaar of finaal van de dienst vrijgesteld.

Hoofdstuk VI. *Kerkelijke zaken.* In 1856 bestonden in deze Provincie 404 Kerkelijke Gemeenten: Nederduitsch-Hervormde 196 met 256 leeraren, overige Protestantsche 83 met 74 leeraren; R.-Kath. 89 met 157 leeraren, Oud-Roomsche 11 met 10 leeraren en Israëlitische 25 met 19 leeraren, te zamen 516 leeraren; dus 2 Gemeenten meer dan in 1855 en 1 geestelijke meer.

Gedep. Staten kunnen ook thans weder met genoegen vermelden, dat, voor zoo veel hen bekend is, tusschen de leeraren of geestelijken der onderscheidene godsdienstige gezindheden en de Gemeentebesturen, in het algemeen eene goede verstandhouding blijft heerschen.

Hoofdstuk VII. *Onderwijs, kunsten en wetenschappen.* Het getal der openbare scholen bedroeg 257, bijzondere scholen 1ste klasse 74; 2de klasse 149. Te zamen 480.

Het aantal leerlingen op alle deze scholen bedroeg op 15 Jan. 67,501 en op 15 Julij 60,937. Het onderwijzend personeel bedroeg 1364. Op 19 scholen werd gelegenheid gegeven tot het ontvangen van onderwijs in de gymnastie.

De zeven in dit gewest bestaande Gymnasien werden, gedurende het afgeloopen jaar bezocht door 404 leerlingen, te weten: te 's Gravenhage 113, te Rotterdam 104, te Leyden 46, te Delft 34, te Dordrecht 27, te Gouda 57 en te Brielle 23, te zamen 404. Op de eenige nog overgeblevene Latijnsche scholen, te Schiedam en Gorinchem, telde men op de eerste 4 en op de tweede 20 leerlingen.

Aan de Hoogeschool te Leyden bedroeg het aantal studenten 505. Gedurende het Akademiejaar hadden er 74 promotien plaats. In de behoefte aan meerdere ruimte voor de bibliotheek, thans in één gebouw vereenigd met het Anatomisch Kabinet, in de betere inrigting van het Chemisch Laboratorium en in eene verbetering der localen voor het Natuurkundig Kabinet zal eerlang worden voorzien, door de stichting van het gebouw op de Ruïne. De kosten van dit gebouw, ten bedrage van ruim ƒ 120,000, zullen grootendeels uit de eigene fondsen der Hoogeschool en uit het Akademisch fonds worden gevonden; terwijl het uitzigt is gegeven, dat in het eventueel tekortkomende door eene bijdrage uit 's Rijks kas zal worden voorzien.

Het bouwen van een nieuw stedelijk ziekenhuis in vereeniging met het Akademisch gasthuis, ontmoet bij voortduring eenige vertraging, ten gevolge der zich voorgedaan hebbende bezwaren betrekkelijk de verwarmingstoestellen en de ventilatie. Curatoren hebben nogtans onlangs van Burg. en Weth. van Leyden de verzekering ontvangen, dat deze zaak van hunne zijde zoo veel mogelijk wordt bevorderd; zoodat men zich vleijen mag, dat deze inrigting, waarmede aan het clinisch onderwijs aan bedoelde Hoogeschool eene gewenschte en doelmatige verbetering en uitbreiding zal gegeven worden, ook eerlang zal worden tot stand gebragt.

Hoofdstuk VIII. *Armwezen.* Het jaar 1856 is, met opzigt tot het Armwezen, gunstig geweest, hetgeen Gedep. Staten minder toeschrijven aan de werking der wet van den 28sten Junij 1854, dan wel aan de niet te miskennen daling der prijzen van eenige der voornaamste levensbehoeften, in de tweede helft des jaars; den gelukkig geslaagden oogst, maar bovenal aan de in zoo ruime mate bestaan hebbende gelegenheid om tegen redelijke daggelden werk te verkrijgen.

De gunstige gevolgen van zoodanigen gewenschten staat van zaken vallen van zelve in het oog; het is toch inderdaad voor behoeftigen minder de vraag, of de levensbehoeften duur zijn, dan wel of zij werk kunnen vinden, zonder hetwelk zij, zelfs bij zeer lage prijzen, zich het noodige niet verschaffen kunnen; terwijl zij daarentegen werk kunnende bekomen, in dure tijden zich wel moeten behelpen, maar toch meestal met inspanning van krachten er in slagen om in het hoogst noodige, zonder bijstand van armbesturen of andere instellingen van weldadigheid, te voorzien.

Het getal bedeelden gedurende het geheele jaar beliep 36,155, eens of tijdelijk bedeeld 40,369; hun werd gezamenlijk uitgereikt in geld ƒ 716,687, in geldswaarde ƒ 470,771.

Wat de werking der wet tot regeling van het Armbestuur betreft, daaromtrent zijn Gedep. Staten van oordeel, dat zij, ten gevolge van den strijd tusschen het daarbij omtrent het onderstands-domicilie gelegen beginsel, en dat hetwelk in de kerkelijke reglementen voor verschillende gezindten in aangenomen, alsmede ten gevolge van het toegekend regt van verhaal van uitgeschotene gelden ten behoeve van personen, wier onderstands-domicilie elders dan in hunne woonplaats gevestigd is, niet zoo gunstig is te noemen, als zij zich bij hare invoering aanvankelijk hadden voorgesteld. (*Vervolg hierna*).

's GRAVENHAGE, 16 Julij.

H. M. de Koningin, reizende incognito onder den naam van Gravin van Buren, is, vergezeld van Prins Alexander en gevolg, in volmaakten welstand te Woolwich ontscheept. Te Londen aangekomen, is H. M. afgestapt aan Claridges-Hotel.

— Men zegt, dat de Minister van Binnenl. Zaken voornemens is, als het lot van het ontwerp van wet op het lager onderwijs beslist zal zijn, van Z. M. den Koning zijn ontslag te verzoeken.

— De Minister van Binnenl. Zaken zal op Zaturdag aanst. geen gehoor verleenen.

— De verloting van schilder- en kunstwerken, aangekocht op de laatste tentoonstelling, zal plaats hebben op Zaturdag aanst.

— Gisteren is in de Groote Kerk een werkman, die met anderen bezig was het plafond te witten, door een katrol medegesleept en naar beneden geslingerd. Men is voor zijn leven beducht.

— In de zitting van de Prov. Staten van Zuidholland op gisteren, is in beraadslaging gebragt het adres van het Genootschap *Mathesis Scientiarum Genitrix*, te Leyden, verlangende eene tijdelijke tegemoetkoming uit de prov. fondsen ten behoeve dier instelling, en in verband daarmede eene missive van de Heeren Sikkel Groos en van Kaathoven, leden der Vergadering, waarin zij, onder aanbeveling der gronden van het adres en met uiteenzetting van het nut der genoemde instelling, ook in het belang der provincie, voorstellen, aan die instelling eene tijdelijke tegemoetkoming van ƒ 200 te verleenen. Nadat de Heer Sikkel Groos nog kortelijk dit voorstel had ondersteund, en daarbij ook het prov. belang had trachten te doen uitkomen, is met 40 tegen 17 stemmen aangenomen het praeadvies van Gedep. Staten, strekkende om aan het verzoek geen gevolg te geven.

Ten opzigte van het verzoek van de provinciale commissie van onderwijs in Zuidholland, om de toelage van ƒ 2000 uit de prov. fondsen voor het weduwen- en weezenfonds voor onderwijzers, nog eenige jaren te doen voortduren, is besloten die nog gedurende 5 jaren toe te staan. Aan het bestuur van de Idiotenschool te 's Gravenhage is een jaarlijksch subsidie van ƒ 1000 toegestaan. De volgende zitting is bepaald op den 28sten dezer.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 15 Julij.

Voortzetting der beraadslaging over het wets-ontwerp op het lager onderwijs.

Ingevolge een vroeger besluit wordt thans in behandeling genomen het vroeger door den Heer van Hoëvell voorgestelde nieuw artikel, te voegen tusschen de artt. 20 en 21. Van dit artikel wordt door den Heer Thorbecke eene nieuwe redactie voorgesteld, waarmede de Heer van Hoëvell genoegen neemt. Dit artikel luidt dus als volgt: »In gemeenten waarin, wegens de uitgebreidheid van haar grondgebied bij verspreide bevolking, een grooter aantal scholen vereischt wordt dan anders noodig zou zijn, kan, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, aan het hoofd van eene of eenige der scholen een hoofd- of hulponderwijzer geplaatst worden, wiens jaarwedde ten minste ƒ 200 bedraagt."

Dit nieuwe artikel wordt na eenige beraadslaging met 36 tegen 26 stemmen aangenomen.

In den loop der beraadslagingen heeft de Minister van Binnenl. Zaken aangekondigd, dat hij voornemens was art. 67, behoorende tot de overgangsbepalingen, aldus te veranderen: »Tot het in werking brengen der voorschriften betrekkelijk: het bepalen van het getal der scholen in evenredigheid met de bevolking en de behoefte en de uitbreiding van het onderwijs, artt. 16 en 17; den bijstand in het onderwijs aan den hoofdonderwijzer te verleenen, art. 18; de jaarwedden en andere voordeelen der hoofd- en hulponderwijzers en de toelagen ten behoeve der kweekelingen;

art. 19; de kosten van het onderwijs, artt. 30—36; wordt een termijn toegestaan van uiterlijk 5 jaren, te rekenen van het tijdstip waarop deze wet verbindende is."

Daarna is in behandeling gekomen het uitgestelde art. 3, houdende bepaling wat men door openbare en bijzondere scholen te verstaan hebbe. Na de verwerping van de amendementen van de HH. Sloet tot Oldhuis en Baud, is dit art. onveranderd met 49 tegen 14 stemmen aangenomen.

Tot de 3de titel genaderd zijnde is nog art. 36, handelende over hetgeen wat tot het geven van schoolonderwijs wordt vereischt, na verwerping van een amend. van den Heer Elout, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Zitting van Donderdag 16 Julij.

De Heer Elout stelt een nieuw artikel voor, achter art. 36, ten einde waarborgen te geven tegen mogelijke belemmeringen, waaraan de praktijk niet vreemd is. Dit artikel luidt aldus: »Omtrent de afgifte van het bewijs, vermeld bij litt. C. van art. 36, wordt uiterlijk binnen 4 weken, te rekenen van den dag waarop de aanvrage daartoe geschied is, door Burg. en Weth. beslist.

»Van die beslissing of wanneer binnen dien termijn de beslissing aan de belanghebbenden niet is kenbaar gemaakt, wordt beroep toegelaten op Gedeputeerde Staten.

»Van afwijzing door Gedep. Staten of indien binnen den tijd van 6 weken hunne beschikking aan de belanghebbenden niet is kenbaar gemaakt, kan bij ons in beroep worden gekomen."

De Heer v. d. Hoevell ondersteunt dit amendement en de Minister van Binnenl. Zaken verklaart dat hij er in zal berusten, waarna het wordt aangenomen met 55 tegen 5 stemmen.

Art. 37 wordt mede aangenomen.

Vervolgens worden de beraadslagingen geopend over titel IV, handelende over de akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs. Bij de afzending van dit berigt waren artt. 41—48 aangenomen en beraadslaagde men over art. 49.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 Julij.

De *Moniteur* bevat een rapport van den Belgischen Consul te Shangai over den staat van zaken in China. In dit stuk vindt men o. a. het volgende vermeld: »Gelijk te voorzien was heerscht er in de provincie Hong-Kong volslagen regeringloosheid. Niet verre van Canton hebben ernstige ongeregeldheden plaats gehad, en op sommige plaatsen is de honger zoo sterk, dat ouders hunne kinderen verkoopen om voedsel te verkrijgen. De prijzen der levensmiddelen bedragen thans het dubbel van den gewonen prijs. In Junij of Julij zullen de Engelschen 15000 man sterk zijn en waarschijnlijk Canton bezetten, maar de toestand des lands is zoodanig dat men waarschijnlijk hunne hulp zal verzoeken om de orde te herstellen in de theedistricten, ten noorden van Fo-Kiew. Aldaar bestaat geen gezag meer, en de thee-handel zal een gevoeligen slag krijgen. De Admiraal Seymour heeft 2 schepen derwaarts gezonden om de Engelsche onderdanen te beschermen. Het regeringspapier is 40 pCt. gedaald."

— Te Gent heeft de Rector der Universiteit, de Heer Serrure, die onlangs zijn zoon naar de Katholieke Universiteit te Leuven heeft gezonden, de leden van den Academischen Raad opgeroepen, tot vaststelling van het programma voor de cursus van 1857—1858. Op het bepaalde uur was de Rector echter alleen in de vergaderzaal, zoodat het programma niet is opgemaakt.

— De molen van de kruidfabriek te Clermond, nabij Huy, is gesprongen. Twee werklieden zijn daardoor gedood en een gekwetst. Op een na zijn al de gebouwen van de fabriek vernield; ook in het dorp zijn al de ramen verbrijzeld.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Julij.

Prins Napoleon is te Manchester aangekomen, werwaarts ook de Koning van Belgie met zijne kinderen, zich zal begeven.

— De personen, die als getuigen voor de Commissie van onderzoek omtrent de geldigheid der verkiezing van den Heer Moore, een Iersch lid van het Parlement, eene voor dien Heer ongunstige verklaring hebben afgelegd, zijn bij hunne terugkomst in hunne woonstreek barbaarsch mishandeld; een van hen is door een hoop volk zoo erg mishandeld, dat hij thans in groot levensgevaar verkeert. Al de teruggekeerde getuigen verkeeren er in gestadige vrees voor hun leven. Er zullen door de overheid krachtige maatregelen moeten genomen worden om te beletten, dat de geestelijkheid aldaar weder de regten der kiezers te hunnen voordeele verbeurd verklare.

— De tijdingen uit Indie zijn slechts eene herhaling van het vroeger gemelde en kunnen in weinige woorden zamengevat worden. De Engelsche troepen hebben eenige voordeelen behaald, maar de toestand is nog zorgwekkend. Van Delhi tot aan Lahore is het Engelsch gezag aan het wankelen, de inlandsche soldaten verlaten hunne vanen, en in alle plaatsen die de Europesche troepen verlaten, staat de bevolking op, jaagt de gaarders der belastingen weg en neemt eene houding van onafhankelijkheid aan. Engeland ondervindt thans de gevolgen van de tomelooze uitbreiding der grenzen van het Indisch gebied en er zullen krachtige pogingen en groote opofferingen noodig zijn om het Engelsch gezag te herstellen.

Lord Palmerston heeft in het Lagerhuis gezegd, dat de Gouverneur Generaal van Indie aan Lord Elgin had verzocht hem de troepen af te staan die voor de expeditie naar China waren bestemd, en dat hieraan gevolg zou worden gegeven. De ophelderingen door dien Minister gegeven, zoowel als die van Lord Granville in het Hooger Huis, gevoegd bij de ontvangst van vele bijzondere brieven, hebben de algemeene ongerustheid, door de telegrafische berigten veroorzaakt, eenigzins doen bedaren. Over 't algemeen is men vol vertrouwen op den goeden afloop der zaak.

Die bijzondere berigten deelen nog mede dat de Koning van Delhi al de voorstellen der muitelingen moet aangenomen en er in toegestemd hebben, zich aan het hoofd der beweging te stellen. Door zijne tegenwoordigheid en die van zijn zoon, heeft hij echter te vergeefs getracht een algemeene plundering der stad te beletten. Te Meerut zijn al de gevangenen, van wie men zeker was dat zij deel hadden genomen aan de moorden in die stad, opgehangen. De werkplaatsen der *Delhi Gazette* waren vernield en de drukkers van dit blad, de Heeren Boezalt en Pereira, die vermomd wilden ontvlugten, zijn door de muitelingen als Christenen herkend en in stukken gehouwen.

Men spreekt van groote toebereidselen die door de Regering gemaakt worden. Zoo zouden er niet 14 of 20,000 maar 30,000 man naar Indie gezonden worden, die hier te lande door de militie zouden vervangen worden. Het publiek is hiermede ingenomen, want het eenparig gevoelen is dat men tot elken prijs de Engelsche heerschappij in Indie moet handhaven.

Sir Colin Campbell is benoemd tot Opperbevelhebber van het Indische leger. Deze benoeming is met genoegen vernomen, want hij heeft zich niet alleen vroeger in Indie onderscheiden, maar hij is ook de eenige Generaal die zonder smet uit de Krim is teruggekeerd. Deze reeds bejaarde Generaal was 28 uren na zijne aanstelling reeds op weg naar Indie. De *Times* betreurt het dat Sir Patrick Grant niet voortdurend met het opperbevel is belast. Hoewel Sir Campbell een dapper soldaat is, heeft de ander meer kennis van Indie, en slag om met de inlandsche soldaten om te gaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Julij.

De Keizerin is van Plombières alhier teruggekeerd, en weder naar St. Cloud vertrokken.

— Naar men verneemt zal de Koningin van Engeland het bezoek des Keizers beantwoorden, en in September een 10-tal dagen op Fontainebleau komen doorbrengen.

— De Generaal Fleury, Opperstalmeester, de Graaf de Nieuwekerke, Directeur der Musea, en de HH. Pietri, Prefect van Policie en Mercier Lacourde, Prefect van het dep. du Var, hebben van den Keizer van Rusland de Orde van St. Stanislas ontvangen.

— De Prins van Syracuse, broeder van den Koning van Napels, bevindt zich incognito alhier. Men weet de reden van zijne reis nog niet.

— Naar men verneemt is de Shach van Perzie voornemens zich in Europa door twee legatiën bestendig te doen vertegenwoordigen, die gevestigd zullen zijn de eene te Parijs en de andere te Londen of te Weenen.

— Bij het Ministerie van Buitenl. Zaken is een groote kist met wapens ontvangen, komende van Genua en Livorno, waar zij den opstandelingen zijn ontnomen, en die alhier moeten vergeleken worden met dezulken die bij de in hechtenis genomen Italianen zijn ontdekt geworden. Uit deze vergelijking zal het blijken of er verband bestaat tusschen het hier ontdekte complot en de revolutionaire beweging in Italie.

— Aan de *Emancipation* te Brussel wordt uit deze stad het volgende gemeld: Gisteren zijn 120 kloosterzusters van de orde der Redemptoristen van hier vertrokken, zich begevende naar Petersburg. Zij zullen op uitnoodiging van de Russische Regering in de hospitalen van Rusland als zieken-verpleegsters dienst doen. Dezelfde orde en andere, welke zich insgelijks aan de verzorging van kranken wijden, zullen achtereenvolgens nog 380 zusters voor dezelfde bestemming afzenden.

— Hier ter stede is reeds brood gebakken van in dit jaar geoogst graan.

— Uit alle departementen verneemt men, dat de graanprijzen dalen. De oogst van dit jaar moet zoo goed zijn, dat hij de ongunstige oogsten der laatste jaren uit het geheugen zal wisschen.

— Van 23 April tot 5 Julij werden te Marseille 12,000 schapen uit Algerie aangevoerd, ter waarde van 300,000 fr.

ITALIE.

Naar men zegt heeft de Paus, die zich thans weder te Bologna bevindt, afgezien van den voorgenomen uitstap naar Parma, ten gevolge van de laatste gebeurtenissen in Italie. In bovengenoemde stad worden door de Oostenrijksche troepen buitengewone voorzorgsmaatregelen genomen.

— De Kardinaal Antonelli heeft een nieuw museum, namelijk op het Vatikaan, boven de loges van Raphael ingewijd. Dit museum verdient belangstelling, daar het de fraaiste schilderijen, die men kent, bevat, zoodat twee der uitstekendste werken van Raphaël en twee van Dominichino, terwijl buitendien stukken van Titiaan, Correggio, Paul Veronese, enz., dit museum tot een der eersten van de wereld maken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 Julij.

De Koning is op zijne reis te Pillnitz door eene ongesteldheid overvallen. Gisteren is het volgende bulletin daarvan gemaakt: Ten gevolge van de reis, die Z. M. de Koning bij zeer heet weder had afgelegd, werd hij gisteren avond ongesteld, doch na een slaap van eenige uren bevindt de lijder zich reeds beter. In het bulletin van heden wordt gezegd, dat Z. M. goed heeft geslapen en het bed heeft verlaten.

— Prins en Prinses Frederik der Nederlanden hebben op den 11den dezer te Karlsruhe een bezoek bij de Groothertogelijke familie afgelegd.

— Onlangs werd te Koningsbergen aan de uitmuntende tooneelspeelster Mej. Seebach, eene gouden met zilveren lauweren omwonden kroon, vergezeld van een gedicht, ten geschenke gegeven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 13 Julij.

Den 8sten Augustus zal de Keizer zijne reis door Hongarije hervatten.

— De Minister van Eeredienst heeft, op verzoek van de te Worms gevestigde Commissie tot oprigting van een gedenkteeken voor Luther, de in-

zameling van giften tot dat einde in alle Evangelische gemeenten van den Staat vergund.

In het weezengesticht alhier heeft eene groote verandering plaats gegrepen. De verpleegden zijn gescheiden; de meisjes zijn aan de zoogenaamde schoolzusters te Judenau toevertrouwd, die voor hare opvoeding en het onderwijs moeten zorgen; en de jongens blijven in de stad, onder leiding van de zoogenaamde schoolbroeders. Tot dus verre stond het weeshuis onder een wereldlijk beheer. De schoolbroeders zijn eene hier te lande nog weinig bekende geestelijke orde, gesticht door den Domheer Jean Baptist de la Salle, te Rheims, en die zich bezig houdt met de opvoeding der jeugd, meer bijzonder van de kinderen uit den geringen stand.

De finantiële toestand van de meeste steden in Hongarye is zeer ongunstig. De stedelijke begrooting van Pesth beloopt in uitgaaf 1,072,417 fl. in ontvang 917,417 fl., zoodat er een tekort is van meer dan 100,000 fl.

TURKYE.

De Onder-Koning van Egypte wil eene belangrijke hervorming invoeren, namelijk het grondeigendom, dat tot hiertoe altijd aan de Kroon verbleef, tot eene algemeene en voor ieder verkrijgbare instelling maken. Dit voornemen wordt echter door hen die er belang bij hebben tegengewerkt, omdat zij verwachten dat er voor hen nieuwe lasten uit zullen voortspruiten. Het is echter te hopen dat het den Onder-Koning zal gelukken deze nieuwe weldaad aan zijn land te schenken.

— De Fransche en Engelsche Consuls te Tunis hebben, van wege het gebeurde met den Israëliet, hunne staatkundige betrekkingen met den Bey afgebroken. De Bey heeft daarop aan beide nederige vertoogen gerigt, maar de Consuls blijven volharden en wachten nadere bevelen van hunne Regeringen af.

— Te Jeruzalem verwacht men een Russischen Aartsbisschop, ter vervanging van den sedert den jongsten oorlog overleden Archimandriet Porphyrius.

— Uit Damascus wordt gemeld, dat de karavaan der bedevaartgangers naar Mecca den 6den Junij is vertrokken, bestaande uit ongeveer 700 Turken en 500 Perzen, behalve omstreeks 1000 Syriers van Aleppo. De karavaan naar Bagdad was gereed om te vertrekken en bestond uit 700 kameellasten.

Burgerlijke Stand.

Van den 9 tot en met den 15 Julij 1857.

BEVALLEN: H. Labordus, geb. Giezen, Z. — J. Stouten, geb. van de Wetering, D. — S. E. Oleff, geb. Verhagen, D. — C. P. Spek, geb. de Vos, D. — E. Stoute, geb. Pardon, Z. — G. Stieva, geb. van der Kwaak, D. — J. C. Taverne, geb. Keyser, Z. — J. de Vink, Z. — B. J. van den Brom, geb. van Beek, D. — W. Wolters, geb. van den Bosch, D. levenl. — M. H. Russaar, geb. den Bezemer, Z. — M. C. de Vos, geb. van Wijk, D. — L. Loeber, geb. Roberts, D. — A. E. Rollandet, geb. Enklaar, Z. — G. Planjer, geb. Verlind, Z. — J. B. Cirbops, geb. van Nijmwegen, D. — P. Bulkers, Z. levenl. — C. Oranna, geb. van der Linden, D. levenl. — M. Kwik, geb. Marrengang, Z.

GEHUWD: D. Robbertze, Wedr. en J. C. de Roo, Jd. — D. van den Berg, Jm. en M. J. van Bassel, Jd. — A. Oostveen, Wedr. en B. Wikken, Jd. — H. J. Flohw, Jm. en C. E. Tierolf, Jd. — C. F. Priesman, Jm. en C. M. W. Wanner, Jd. — J. M. S. Sanders, Jm. en M. E. Teunissen, Jd.

OVERLEDEN: M. Schipaanboord, D., 4 j. en 5 m. — L. A. Meijers, D., 5 m. — J. N. Frakin, Z., 11 j. — J. van der Ploeg, 42 j. — A. van Booren, Z., 5 j. en 2 m. — M. van Duuren, D., 3 w. — J. de Keyzer, Z., 5 m. — J. Koot, Z., 11 w. — Ms. Krick, 16 j. en 6 m. — A. de Vink, Z., 5 j. en 9 m. — G. J. Ansum, Z., 2 j. en 4 m. — A. Arkevelt, 62 j. — M. J. Rietbergen, D., 3 m. — J. van der Horn, geb. Ditschaar, 74 j. — H. A. Kooreman, D., 3 m. — Pietern. Buikers, 16 j. en 7 m.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: Dr. S. H. RINKES,
J. C. VAN ITERSON.

LEYDEN, 16 Julij 1857.

Eenige Kennisgeving.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden onzer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder Vrouwe ANGELIQUE SLICHER, Weduwe den Heer PIETER NOBEL JUNIOR, betuigen wij bij deze onzen bijzonderen dank.

A. J. DOMIS,
A. J. C. DOMIS, NOBEL,
H. OBREEN,
A. L. P. OBREEN, NOBEL.

LEYDEN, 16 Julij 1857.

KIESVEREENIGING VADERLAND EN ORANJE.

In de Vergadering van den 14den Julij ll. is besloten tot Kandidaten voor het Lidmaatschap van den Gemeenteraad alhier, bij de stemming op Dingsdag den 21sten Julij e. k. aan te bevelen de Heeren:

D. H. BARON TAETS VAN AMERONGEN,
Mr. H. GEVERS,
Prof. J. VAN DER HOEVEN,
Mr. H. C. HUYSER,
Mr. C. J. LUZAC,
M. G. TEN SANDE,
Mr. D. TIEBOEL SIEGENBEEK,
Mr. H. P. J. TOLLENS,
Mr. E. J. F. C. KNEPPELHOUT VAN STARKENBURG.

Namens de Kiesvereeniging,
A. H. VAN DER BOON MESCH, *Voorzitter*.

LEYDEN, 16 Julij 1857.

VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS in de Negociatie tot **Opbouw van Arbeiders-Woningen**, door de *Leydsche Maatschappij van Weldadigheid*, tot het opnemen der Rekening, op Maandag 20 Julij 1857, des 's namiddags ten 2 ure, in de Kerk der Doopsgezinden.

DE ANTIRHEUMATISCHE BALSEM

van Dr. OCKER J.ZOON, Practiserend Geneesheer en Chirurgijn, vroeger te *Texel*, thans te *Oostzaan*, is een onfeilbaar middel tegen **Rheumatismus, Jicht en Kinkings.**

Treffend zijn de resultaten welke dit middel, reeds gedurende eenige jaren heeft opgeleverd; en in elk geval, waar de geneeskunst scheen uitgeput, waar alle hoop scheen ontvloden te zijn, waar de leer der geneesmiddelen geene hulp kon aanwijzen, heeft het deszelfs weldadige werking ten volle bewezen.

NICOLAAS DE BOER, zeeman op Oost-Indië, oud 28 jaar, woonachtig te *Terschelling*, was in het jaar 1851, na reeds vruchteloos onder geneeskundige behandeling geweest te zijn, genoodzaakt wegens *Rheumatismus* in de kniegewrichten en lendenen, zich in het Gasthuis te *Amsterdam* te doen opnemen en moest, hoewel men gedurende drie maanden alles had beproefd, wat de kunst aanbood, hetzelve onhersteld en ongetroost verlaten.

Na nog gedurende een paar maanden, vruchteloos onder behandeling van den Plaatselijken Geneesheer te *Terschelling* geweest te zijn, nam hij op aanraden zijn toevlugt tot OCKER's *Antirheumatische Balsem*, en niettegenstaande hij krom was gebogen door Rheumatismus en Jicht, en niet in staat bijna een voet te verzetten, was hij na slechts drie flesjes Balsem verbruikt te hebben, geheel en al hersteld, zelfs zoodanig, (na een dankbaar afscheid genomen te hebben) dat hij naar *Amsterdam* konde terugkeeren om aan te monsteren, en zijne vorige bezigheden en zeereizen te hervatten.

Deze uitmuntende Balsem, is ook onvergelijkelijk bij alle plaatselijke *pijnen* en *ontstekingen* bij *verharding*, *verrekking*, *ontwrichting*, *verstijving*, *kneuzing*, *kliergezwellen* en andere *aanzwellingen*.

Elk Lijder diende van dezelve gebruik te maken, daar men zich (bij gemoedelijke overtuiging) zonder twijfel in een spoedige genezing zal verblijden.

De kosten van de ordinaire flacon met voorschrift is . . ƒ 0.90.
Van de dubbele flacon . . . . 1.80.

Dezelve is te verkrijgen bij den Hoofd-Depothouder Dr. OCKER J.ZOON, te *Oostzaan*, en verder: Leyden, L. G. SMEENK, Apoth. en D. WIJNBEEK, op de Haarlemmerstraat. — Amsterdam, W. J. VAN HULSTEIN, Apoth. Warmoesstraat bij de Nieuwebrugsteeg, M. 452; RUYSCH EN WEISSENBRUCH, Apoth., Bloemmarkt, No. 161. — Delft, Wed. P. J. PALING, Apoth. — 's Gravenhage, G. BASSCHOP, Apoth., Flaweelen Burgwal No. 130. — Rotterdam, VAN SANTEN KOLFF, Apoth., J. M. VAN HULSTEIN, Apoth.

Deze Balsem is aan geen bederf onderhevig en kan jaren lang bewaard blijven.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 15 Julij.

			Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	63 1/2	63 5/8	—
Dito Certificaten	3	〃	76 3/4	76 13/16	—
Dito dito	4	〃	98 3/16	98 5/16	98 1/4
Amortisatie Syndicaat	3½	〃	90 1/8	—	—
Handelmaatschappij	4½	〃	161	162	161 1/4
O. I. Leening	4	〃	95 1/8	95 1/4	95 1/8
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	〃	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	〃	—	—	—
BELGIE	2½	〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	〃	53 1/2	—	—
Dito dito	4½	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	〃	—	—	—
Dito dito	4½	〃	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	〃	25 3/16	25 3/8	25 3/16
Dito Obligatiën	3	〃	43 3/8	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	〃	37 13/16	37 7/8	37 13/16
Bewijzen Coupons			5 3/8	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	〃	45 3/4	45 15/16	45 3/4
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	〃	105	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	〃	102 5/8	103 3/8	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	〃	—	—	—
Dito 1840	4	〃	88	88 1/4	88 1/8
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	〃	87 3/4	[illegible]	87 3/4
Dito dito Nieuwe	4	〃	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	〃	66	—	—
Certificaten van dito	6	〃	61 1/8	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	à fl. 500	ƒ	—	—	—
Dito Obligatiën	4	pCt.	80	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	〃	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	〃	78	—	—
Dito	4	〃	—	—	—
Dito Metall.	5	〃	76	76 1/4	76 1/8
Dito Nieuwe	5	〃	87 1/4	—	—
Dito 1847	2½	〃	39 7/16	39 1/2	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	〃	—	—	—
SARDINIE	5	〃	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	4½	〃	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	4½	〃	—	—	—
GRENADA, Obligatiën	3½	〃	21 1/4	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	〃	21 3/16	21 1/4	—
N. AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken 5½ 5 9/16 5½.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.